

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložila studentka: Aneta Lopusková

Název práce: Důsledky vězeňských útěků na individuální, skupinové a institucionální úrovni

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Lukáš Dirga

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka, Aneta Lopusková, si pro svou bakalářskou práci (dále BP) zvolila relevantní téma spadající do oblasti penitenciární sociologie. Problematika vězeňských útěků je v českém prostředí stále do značné míry opomíjené téma. Autorka však bohužel nedokázala plně využít svých schopností ani potenciálu, který uvedené výzkumné téma skýtá.

Za cíl své práce si stanovila „popsat a analyzovat důsledky vězeňských útěků na individuální, skupinové a institucionální úrovni“ (str. 15). Výzkumnou otázku definovala následovně: „Jaké jsou důsledky vězeňských útěků a jak se tyto důsledky projevují na individuální, skupinové a institucionální úrovni?“ (str. 1).

S ohledem na omezený rozsah BP, ne příliš rozpracované argumenty, relativně malý prostor věnovaný analytické části a další níže uvedené nedostatky musím konstatovat, že se autorce podařilo naplnit cíl práce pouze částečně.

Dovolím si také uvést, že realizace výzkumu (včetně finální verze topic guide) ani její praktická část nebyla s vedoucím práce konzultována. Neměl jsem tak možnost vyjádřit se k finální verzi práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Po obsahové stránce je práce logicky členěná. Autorka si zvolila relevantní úroveň, na kterých chtěla analyzovat důsledky útěků z vězeňských zařízení. Pozitivně hodnotím také snahu autorky realizovat vlastní výzkum v prostředí vězeňství, který je metodologicky velmi náročný, o čemž se autorka sama přesvědčila. Ocenění si zaslouží také autorčina snaha překonat praktické problémy během realizace výzkumu. Ačkoliv je výsledný počet respondentů malý, nehodnotím to jako selhání autorky, ale jako důsledek náročnosti vězeňského výzkumu. Autorka poskytla dostatečně detailní popis metodologických kroků a k práci přiložila vhodné přílohy. V práci se však objevuje řada níže uvedených nedostatků, které její kvalitu snižují.

Poměr mezi prostorem věnovaným teoretické a analytické části je nevyvážený. Teoretickou část považuji za lépe zpracovanou. Autorka vycházela z vhodně zvolených konceptů, reflektovala výzkumy provedené na předmětné téma a snažila se o propojení uvedených koncepcí (např. Clemer a Dahlem v kapitole 2.2.1.). Některé kapitoly však vycházejí v podstatě pouze z jednoho textu (např. 2.1. či 2.2.) a některé z nich jsou výrazně stručné a nerozpracované. Například kapitola 2.2.3. či kapitola 2.4. s naprosto nedostatečným popisem českého kontextu. Autorka přitom diskutovala některá témata, která by si zasloužila výraznější rozpracování (např. téma vlivu mediálních prezentací útěků na veřejné mínění a vytváření stereotypů).

V práci se objevují nepodložená a zavádějící tvrzení typu „Odchody z pracovišť se pohybují v řádu jednotek“ (str. 19). To není přesné, tyto počty se pohybují v řádu desítek ročně. Autorka bohužel neprovedla důkladnou analýzu statistického výkaznictví týkajícího se uvedených typů mimořádných událostí. Uvedená data přitom dostupná jsou a autorka sama na statistické ročenky Vězeňské služby ČR v práci odkazuje. Obdobně problematické je tvrzení, že „Útěky z eskorty lze v části případů také považovat za zkratové jednání a pro provedení takového útěku je nezbytná odpovídající fyzická síla“ (str. 20). Jak na to autorka přišla? Z jakých dat vychází? Analyzovala nějaké reálné případy z českého prostředí? V českém prostředí byly naopak útěky během eskort pečlivě plánované a fyzická síla k nim potřebná nebyla.

Diskutabilním je taktéž tvrzení, že „Na ostatní vězně, kteří o útěku nevěděli ani nenapomáhali jeho realizaci, se však případné sankce týkají minimálně“ (str. 21). To není přesné, jelikož v případě obecného režimového opatření dopadají důsledky útěku jedince na mnoho dalších vězňů, aniž by s útekem měli cokoliv společného. Na straně 26 pak autorka dokonce tvrdí, že „individuální útěky neovlivňují další vězně“. Na straně 20 autorka zkratkovitě zužuje okruh trestů za útek na prodloužení trestu nebo pokutu, možností potrestání je však výrazně více.

Za problematickou považují také práci s daty a jejich „interpretaci“. Autorka se bohužel často uchyluje k tomu, že pouze přeřikává/opakuje sdělení, která jí byla předložena respondenty, aniž by je jakkoliv kriticky reflektovala či zasadila do teoretické debaty. Příkladem může být strana 21, kapitola 4.1. Stejně tak v závěru autorka pouze opakuje, co zaznělo v předchozích kapitolách.

V práci postrádám diskusi institucionální úrovně, jelikož autorka v kapitole 4.2. diskutuje roli zaměstnanců při útěku vězněné osoby a dopady na takové zaměstnance. To je ale stále úroveň individuální, ne institucionální. V analytické části práce je také problematické, že autorka věnuje část prostoru reflexi příčin útěků a ne důsledkům. Cílem práce však byl popis důsledků.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce je psána srozumitelným způsobem, vykazuje však několik formálních pochybení jako jsou různá odsazení odstavců (např. str. 18), nepřesné názvy knih (např. ne *Prison Breaks*, ale *Prison Breaks: Toward a Sociology of Escape*), opakující se slova (se se na str. 10), odstavce v délce jedné věty (str. 10), špatná práce s definovanými zkratkami (např. na straně 14 si autorka nedefinovala zkratku VS ČR, ale v textu pak i nadále používala celý název organizace – např. str. 17), překlepy (např. „Analytická část jsem rozdělila“ na str. 18) a jiné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Po přečtení práce ve mně převládá zklamání, jelikož autorku považuji za schopnou studentku. Předloženou práci to však příliš neprokázala. Pozitivně hodnotím snahu o realizaci vlastního výzkumu v náročných podmínkách a přijatelnou úroveň teoretické části. V práci jsem však shledal řadu uvedených nedostatků. I přes uvedené se však domnívám, že je předložená práce obhájitelná.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Na straně 18 uvádíte, že opuštění pracoviště nelze považovat za vězeňský útek, neboť nedochází k překonání žádné překážky. Jak je definován rozdíl mezi útekem a odchodem v českém trestním zákoníku?

Autorka na straně 20 uvádí, že útěky eskortě nejsou plánované a pro jejich provedení je nezbytná fyzická síla. Mohla by autorka uvést nějaké případy útěku vězně během eskorty z českého prostředí, na kterých by své tvrzení dokázala?

Mohla by autorka uvést nějaký důsledek vězeňského útěku na institucionální rovině? Mohla by autorka objasnit, jak institucionální úroveň v případě důsledků vězeňských útěků definuje (jak ji rozumí)?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Předloženou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **dobře**.

Datum: 25. 8. 2022

Podpis: